

اقتصاد بین‌الملل

صادرات ایران به پاکستان ۲،۵ برابر شد

آمارهای وزارت بازرگانی پاکستان نشان می‌دهد صادرات ایران به این کشور در دولت سیزدهم ۲،۵ برابر شده و به حدود یک

میلیارد دلار در سال ۲۰۲۳ میلادی رسیده است

به گزارش «ایران اقتصادی»، وزارت بازرگانی پاکستان اعلام کرد واردات این کشور از ایران در سال ۲۰۲۳ با رشد ۱۳ درصدی نسبت به سال قبل از آن مواجه شده و به ۹۴۴ میلیون دلار رسیده است. پاکستان در سال ۲۰۲۲ بالغ بر ۸۳۴ میلیون دلار کالا از ایران وارد کرده بود. براساس این گزارش، ایران دهمین تأمین‌کننده کالاهای مورد نیاز پاکستان در سال ۲۰۲۳ شناخته شده است. چین، عربستان و قطر به ترتیب در رتبه‌های اول تا سوم از این نظر قرار داشته‌اند. واردات پاکستان از چین در این سال ۱۱۴۱ میلیون دلار اعلام شده است. در حالی که پاکستان حدود یک میلیارد دلار کالا از ایران در سال میلادی گذشته وارد کرده است صادرات این کشور به ایران در این سال تقریباً صفر بوده است. پاکستان در این سال تنها ۱۵۵ هزار دلار به ایران صادرات داشته است. این رقم برای سال پیش از آن ۲۱ هزار دلار بوده است.

آمارها نشان می‌دهد طی سال‌های اخیر صادرات پاکستان به ایران بیشتر از ۲۰۰ میلیون دلار نبوده و با سرروندی کاهشی از سال ۲۰۲۰ به مرز صفر رسیده است. این در حالی است که واردات پاکستان از ایران روندی صعودی داشته است. در دولت سیزدهم واردات این کشور از ایران ۲،۵ برابر شده و ۳۷۲ میلیون دلار در سال ۲۰۲۰ به ۹۴۴ میلیون دلار در سال ۲۰۲۳ رسیده است.

انرژی

صادرات نفت و گاز روسیه به چین رکورد شکست

براساس داده‌های گمرک چین، روسیه صادرات گاز مایع، گاز از طریق خط لوله و نفت خود به چین را در سال ۲۰۲۳ میلادی به

میزان قابل توجهی افزایش داده است. به گزارش «ایران اقتصادی»، گمرک چین اعلام کرد که چین حدود هشت میلیون تن گاز مایع روسیه را در سال ۲۰۲۳ به قیمت ۵،۱۸ میلیارد دلار وارد کرده و با این حساب افزایش عرضه گاز مایع روسیه به چین در مقایسه با سال ۲۰۲۲ به ۲۳ درصد رسید که در آن سال چین ۶،۵ میلیون تن گاز مایع روسیه را به قیمت ۶،۸۸۳ میلیارد دلار خریداری کرده بود. براساس این گزارش، چین تنها در ماه دسامبر ۲۰۲۳، ۵۱۹،۲ هزار تن گاز مایع روسیه را به قیمت ۳۹۰ میلیون دلار خریداری کرده است.

صادرات نفت روسیه به چین نیز در سال ۲۰۲۳ با افزایش ۲۴ درصدی نسبت به سال ۲۰۲۲، به ۱۰۷ میلیون تن با ارزش ۶۰۶ میلیارد دلار رسید. بررسی کارنامه صادرات نفت روسیه پس از اعمال تحریم غرب در دسامبر ۲۰۲۲ نشان می‌دهد که روس‌ها توانسته‌اند میزان صادرات نفت خود را بالاتر از رقم سقف قیمت ۶۰ دلار حفظ کنند.

طبق داده‌های اداره کل گمرک چین، روسیه در حال حاضر بزرگترین تأمین‌کننده نفت خام به چین است و روزانه ۲،۱ میلیون بشکه نفت از ژانویه تا ژوئیه ۲۰۲۳ به چین صادر کرده که ۳۰۰ هزار بشکه در روز بیشتر از صادرات ۱،۸ میلیون بشکه در روز نفت عربستان به چین در این دوره است. داده‌های اداره کل گمرک نشان می‌دهد که صادرات نفت عربستان به چین در ۷ ماه، سالانه ۴،۷ درصد افزایش یافته است.

شرکت روسی گازپروم در ابتدای سال جاری ۲۰۲۴ اعلام کرد که صادرات گاز به چین از طریق خط لوله قدرت سیبری در سال ۲۰۲۳ بالغ بر ۲۲،۷ میلیارد مترمکعب بوده است. طبق گزارش فارس، در بیانیه این شرکت آمده است: تا پایان سال ۲۰۲۳، صادرات گاز به چین از طریق قدرت سیبری به ۲۲،۷ میلیارد مترمکعب رسید که ۷۰۰ میلیون مترمکعب بیشتر از تعهدات قراردادی است.

تورم

کاهش تورم ژاپن رکورد جدیدی ثبت کرد

تورم سالانه ژاپن به ۲،۶ درصد رسید که کمترین میزان در ۱۸ ماه اخیر است. به گزارش «ایران اقتصادی»، اداره آمار ژاپن در گزارش خود اعلام کرد که تورم سالانه ژاپن

در ماه دسامبر به ۲،۶ درصد رسید که کمترین تورم در ۱۸ ماه گذشته را نشان می‌دهد و کمتر از تورم ثبت شده در ماه نوامبر با رقم ۲،۸ درصد است. این نرخ تورم با نرخ تورم ماه جولای سال ۲۰۲۲ مطابقت دارد که رقم ۲،۶ درصدی را ثبت کرده بود.

قیمت مواد غذایی ۶،۷ درصد نسبت به سال قبل در ماه دسامبر ۲۰۲۳ میلادی افزایش یافت که از ۷،۳ درصد افزایش در ماه قبل آن کاهش یافته است و ملایم‌ترین رشد را از اکتبر ۲۰۲۲ نشان می‌دهد. طبق گزارش ایسنا از اکونومی، شاخص قیمت مصرف‌کننده (CPI) بدون احتساب مواد غذایی تازه نسبت به سال قبل ۲،۳ درصد افزایش یافته است. بدون احتساب مواد غذایی و انرژی، این شاخص ۳،۷ درصد صعود کرد. با این حال، تورم اصلی برای بیست و یکمین ماه متوالی از هدف ۲ درصدی بانک مرکزی ژاپن فراتر رفته است.

کلانشهرها، نظامات درون شهرها را مختل می‌کند. برای حل این مشکل، شورای عالی معماری و شهرسازی به مالکان زمین‌های احتکار شده‌ای که پروانه ساخت هم دارند، ۶ ماه فرصت داده تا براساس مجوزی که برای آن زمین صادر شده، ساخت و ساز را شروع کنند در غیراین صورت با تمام دوره اعتبار پروانه، مجوز باطل می‌شود و زمین‌ها برای رفع نیازهای شهری استفاده می‌شود. در دستگاه‌های دولتی این موارد زیاد است مثلاً دانشگاهی برای افق توسعه ۵۰ ساله خود زمین زیادی را در اختیار گرفته و دور آن را دیوار کشیده و هیچ ساخت‌وسازی در این زمین انجام نداده است.

ما به مالکان خصوصی و دولتی اعلام کرده‌ایم که با دریافت پروانه، حق احتکار زمین را ندارند. از زمان ابلاغ این اخطار به مالکان زمین‌های احتکار شده در شهرها، در برخی شهرها زمین‌ها بازپس گرفته شده و به نهضت ملی مسکن اختصاص داده شده است. گام‌ها اجرایی شده و ما فقط با اخطار اکتفا نکردیم؛ مثلاً زمین بلااستفاده دانشگاه آزاد دامغان را با تعامل با این دانشگاه، به نهضت ملی مسکن و تأمین خوابگاه‌های متأملی اختصاص دادیم البته ما با صاحبان این نوع زمین‌ها توافق می‌کنیم که در مشارکت با هم زمین را برای رفع نیاز مسکن کارمندان همان دستگاه‌ها اختصاص دهیم. با تکلیف قانونی که برای تأمین زمین داریم انتظار داریم بخش‌های مختلف دولتی و خصوصی برای تأمین زمین مسکن حمایتی، مشارکت کنند. براساس برآوردها به نقطه ۶۰ درصد تأمین عرصه نهضت ملی مسکن رسیدیم و در حال شناسایی و الحاق ۴۰ درصد مابقی هستیم.

● **اخیراً بحث‌هایی در خصوص تدوین طرح تفصیلی جدید برای شهرهایی مانند تهران مطرح شده است. با وجود اینکه طرح‌های قبلی هنوز به صورت کامل اجرا نشده است در طرح جدید چه هدف‌هایی مورد نظر قرار می‌گیرد؟**

مباحث شهرها براساس اسناد بالادستی مانند طرح‌های جامع، دنبال می‌شود، همه شهرها طرح جامع دارند که مباحث، مشکلات، تهدیدها و فرصت‌ها توسعه شهر در این طرح ترسیم می‌شود. ذیل طرح جامع که طرحی بالادستی است، طرح تفصیلی شهرها تهیه می‌شود. همه طرح‌های جامع افق دارند و مشخص است این طرح‌ها تا چه سالی اعتبار دارند. یکی دو سال مانده به افق طرح، مطالعات جدید برای طرح‌های جامع شهرها شروع می‌شود. طرح تفصیلی شهر تهران دو سال دیگر اعتبار دارد و ما به همین دلیل مطالعات طرح‌های جدید و روز را برای شهر تهران شروع کرده‌ایم.

بعد از اینکه طرح جامع شهری تدوین شود طرح تفصیلی هم به دنبال آن تدوین می‌شود که در طرح تفصیلی، جزئیات توسعه به ریز مشخص می‌شود. بنابراین در گام اول با توجه به اینکه افق طرح جامع تهران در حال اتمام است مطالعات طرح جدید در دستور کار قرار گرفته و بلافاصله بعد از آن، طرح تفصیلی شهر تهران نیز به

روز می‌شود. طرح جامع و تفصیلی بعضی از شهرها و نقاط جمعیتی، بخاطر پیوندی که این شهر با حومه و شهرهای اطراف دارد، نمی‌تواند طرح جامع جداگانه باشد بلکه برای این شهرها طرحی بالاتر از طرح جامع دیده می‌شود که تمام منطقه را دربرمی‌گیرد این طرح «طرح مجموعه شهری» نام دارد که برای شهرهایی که این خصوصیت را دارند اجرا می‌شود. برای تهران و کرج، طرح مجموعه شهری در حال مطالعه و تدوین است.

● **موضوع تقسیمات جدید استان تهران نیز در قالب همین طرح است؟**

بحث تقسیم استان تهران نیز در همین طرح در حال مطالعه است. البته تقسیمات کشوری در حیطه کاری وزارت کشور است و ما نیز نظرات کارشناسی را ارائه می‌کنیم. دلایل مختلفی برای تقسیم استان تهران ارائه شده و این دلایل در راستای کاهش مشکلات و تسهیل امورات است و تلاش می‌کنیم تصمیم درستی در این خصوص گرفته شده است.

عکس: ایرنا

معاون معماری و شهرسازی وزیر راه و شهرسازی در گفت‌وگو با «ایران اقتصادی»:

تغییر کاربری باغات تهران در دستور کار نیست

✓ طرح تفصیلی تهران به طرح «مجموعه شهری» تهران و البرز تغییر می‌کند

✓ قوانین تأمین زمین نهضت ملی مسکن در شهرهایی که کمبود زمین داریم، بازنگری می‌شود

گفت‌وگو

و اختصاص داده شده است. این عدد نشان می‌دهد مشکل تأمین زمین مربوط به همه جای کشور نیست. قانون، دو تکلیف تأمین زمین نهضت ملی مسکن و جوانی جمعیت را به ما محول کرده است. برای انجام این تکالیف زمین‌های مناسب و دارای شرایط شناسایی و به این دو امر اختصاص داده می‌شود. براساس قانون زمین‌های درجه یک و دو کشاورزی به توسعه شهرها اختصاص داده نمی‌شود. ما به سراغ زمین‌هایی می‌رویم که درجه خاک آنها به لحاظ زراعی درجه ۳ و ۴ است. در چند استان مانند گیلان، مازندران، گلستان و قزوین زمین‌ها اغلب زراعی و با درجه یک و دو است و زمین با درجه ۳ و ۴ برای پاسخ به تقاضای واحد مسکونی در این استان‌ها، کم است. در این مناطق برای تأمین زمین نهضت ملی مسکن یا جوانی جمعیت مشکل داریم.

در سنوات گذشته افراد یا دستگاه‌هایی زمین‌های بزرگی را در اختیار گرفته و پروانه ساخت با کاربری‌های مختلف دریافت کرده‌اند اما پس از سال‌های متمادی زمین همچنان بایر است و ساخت‌وسازی در آن صورت نگرفته است.

جواز می‌دهد که به صاحبان این زمین‌ها داده شده در جهت رفع نیازهای آن شهر بوده که با احتکار زمین، نه تنها آن نیاز رفع نشده بلکه قیمت زمین بواسطه این اقدام چند برابر شده است. مالک زمین دولتی یا خصوصی این اختیار را ندارد که در صورت نیاز به ساخت و ساز (مسکونی یا غیرمسکونی) زمین خود را با وجود دریافت مجوز ساخت، سال‌ها احتکار کند

● این مشکل چگونه قرار است حل شود؟

براساس قانون مکلف هستیم برای تمام شهرها و مناطق کشور، نهضت ملی مسکن و جوانی جمعیت را اجرا کنیم، در شهرهایی که کمبود زمین داریم مجبور هستیم برای اجرای قانون، مسکن را با فاصله از شهرها بسازیم. اولویت ما اختصاص زمین‌های دولتی است، برای اجرای نهضت ملی مسکن و جوانی جمعیت باید زمینی را پیدا کنیم که مالک آن دولت است، زمین زراعی درجه یک و دو نباشد و فاصله معقولی (حداکثر ۱۰ کیلومتر) از شهرها داشته باشد، اما در برخی شهرها حتی

اجرای نهضت ملی مسکن و بازنگری در طرح‌های جامع و تفصیلی شهری، دو موضوعی بود که برای تشریح و توضیح جزئیات آن، با خسرو دانشجو، معاون معماری و شهرسازی وزیر راه و شهرسازی به گفت‌وگو نشستیم. معاون وزیر راه و شهرسازی با اشاره به اینکه در کشور، زمین برای توسعه شهرها و ساخت‌وساز کم نیست، تأکید کرد که تأمین زمین و توسعه شهرها تابع قوانین یکسانی نیست و شرایط هر منطقه، گستره شهری و ساخت واحدهای مسکونی جدید در آن را تعیین می‌کند.

● با توجه به تکلیف دولت در تأمین زمین رایگان برای ساخت واحدهای مسکونی نهضت ملی مسکن، هنوز زمین این برنامه به صورت کامل فراهم نشده است، آیا در اقدام برای این تکلیف قانونی، با موانعی مواجه هستید؟

ایران کشوری پهناور با اقلیم‌ها، فرصت‌ها و تهدیدهای مختلف سرزمینی است. نهضت ملی مسکن برنامه ساخت حدود ۴ میلیون واحد مسکونی است و در بسیاری نقاط کشور در زمین برای تخصیص به این برنامه مشکلی نداریم، اما در برخی استان‌ها زمین مناسب بارگذاری مسکونی و شهری کم داریم یا اصلاً زمینی نداریم؛ تاکنون ۵۵ هزار و ۴۸۰ هکتار زمین دولتی برای ساخت نهضت ملی مسکن الحاق

بحث‌ها دوباره در خصوص تغییر کاربری باغات تهران از سوی مدیران شهری مطرح شده است. آیا معاونت معماری و شهرسازی با ساخت و ساز در باغات موافق است؟ این بحث در طرح‌های جدید شهری چگونه دیده شده است؟

بش

بجد مخالف ساخت و ساز در باغات هستیم. شهر تهران بخاطر شرایطی که دارد حتی ظرفیت حذف یک درخت را ندارد چه برسد به اینکه باغی با صدها متر مساحت را در این شهر بخواهیم تغییر کاربری دهیم. در نامه‌ای به شهردار تهران در ارتباط با ساخت‌وساز در باغات تهران اعلام مخالفت کردیم. با هر تصمیم که منجر به از بین رفتن باغات در شهر تهران شود، مخالف هستیم. از شهرداری درخواست کردیم تصمیمات شهری به جیتی نباشد که باغات تهران تهدید شود؛ بلکه تصمیمات باید به جیتی سوق داده شود که فضای سبز شهر تهران را بیشتر کند. در شهر تهران بارگذاری جمعیتی جدید امکان ندارد، کمبود خدمات، ترافیک، نیازهای پشتیبانی و... در تهران تأمین نمی‌شود بنابراین بیشتر از این برای بارگذاری جمعیت نمی‌توان تصمیم‌گیری کنیم بلکه تصمیمات در شهر تهران باید جوری باشد که عقب‌ماندگی‌ها و کمبودهای گذشته در بحث خدمات شهرهای را جبران کنیم. در شهر تهران باید با مشارکت مالکان عرصه‌های خصوصی، با پرداخت مشوق‌ها، در تأمین نیازهای شهری تلاش کنیم. باید صدور پروانه واحدهای مسکونی جدید در شهر تهران را به حداقل برسانیم و تلاش ما در این شهر بیشتر بر تأمین خدمات باشد؛ البته شهر تهران دائماً نیاز به نوسازی دارد و ساخت‌وساز باید در عرصه‌های فرسوده صورت بگیرد.

